

УДК 72.01

СУЧАСНИЙ КЛУБ: ВИЗНАЧЕННЯ І ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ

АБИЗОВ Вадим, ЄВТУШИК Христина

Київський національний університет технологій і дизайну, Київ, Україна
vaddimm77@gmail.com

У дослідженні розглядається поняття «сучасний клуб» з урахуванням створення його сучасного гармонійного та привабливого внутрішнього середовища для відвідувачів. У зв'язку з тим, що існуючі поняття клубу багато в чому втратили свою актуальність у наш час, важливим є надати формулювання поняття сучасного клубу.

Ключові слова: дизайн, клуб, сучасність, термінологія, багатофункціональний простір.

ВСТУП

Поняття сучасного клубу, з одного боку широко відоме та зрозуміле, а з іншого, має характерні ознаки, що виділяють його серед інших громадських закладів та роблять унікальним. Як багатофункціональний заклад клуб потребує особливої уваги дизайнера при формуванні інтер'єрного простору, адже вимагає врахування ергономічних, естетичних та технічних вимог одразу кількох типів функціональних просторів. Незважаючи на різноманітні сучасні дослідження цього явища [1, 2, 5, 6] варто уточнити поняття саме сучасного клубу, яке суттєво відрізняється від попередніх визначень цього закладу, як за формою, так і за організацією простору.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Сучасні суспільно-економічні особливості, такі як: висока конкуренція серед розважальних закладів, зростання цін на оренду комерційної нерухомості, збільшення попиту на нові нестандартні форми проведення дозвілля, високий рівень вимогливості споживачів послуг, створюють необхідність появи нових форм рекреаційного простору із багатофункціональним призначенням.

Поєднуючи в одному просторі різноманітні функціональні заклади клуб з точки зору створення дизайну інтер'єру заслуговує особливої уваги дослідників. Адже поєднання різних типів закладів в одну ідейно-просторову композицію є одним з найскладніших завдань у практичній діяльності дизайнерів. Із метою виділення такого типу закладів у окрему групу та вдосконалення прийомів і засобів створення внутрішнього простору, а також для їх подальшого вивчення, у роботі досліджується поняття сучасного клубу та його надається його визначення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз попередніх досліджень поняття сучасного клубу, на базі яких було сформовано його визначення, показав, що заклади клубного типу широко

описані у науковій літературі радянських часів, проте із того часу принципово змінилася соціально-економічна структура суспільства, з'явилися різні прошарки населення за рівнем прибутків. Принципово необхідним при формуванні середовища сучасного клубу є дослідження соціально-економічних чинників, вивчення потреб певних соціальних груп та виділення з них тих, на котрі буде розраховане приміщення клубу.

За формою та характеристиками такі заклади можна класифікувати як багатофункціональні. За радянських часів широковідомим було наступне визначення поняття клубу: «Клуб – громадська організація, яка добровільно об'єднує групи людей з метою спілкування, пов'язаного з різними інтересами, а також для відпочинку та розваги. Клубні установи – масові культурно-просвітницькі установи, що організують дозвілля та сприяють розвитку творчих здібностей населення» [4]. Клуби потрібні, перш за все, для того, щоб кожна людина мала можливість провести дозвілля та отримати самореалізацію в колі однодумців.

Якщо за радянських часів будинок культури завжди був неприбутковим державним закладом, то в умовах ринкової економіки клубний заклад здебільшого має комерційну складову. Сучасні клуби від класичних відрізняє головна риса – вони поєднують кілька видів діяльності із провідною метою: збільшення прибутків. Ця мета реалізується так, щоб усі види діяльності не лише не мали між собою протиріччя, але й вдало доповнювали один одного, викликаючи бажання користувачів однієї послуги скористатися й іншими. Разом із популяризацією багатофункціональних клубів виникає необхідність їх ефективного композиційно-просторового оформлення. Дизайнери продовжують працювати над поєднанням кількох різних форм діяльності в одну ідейно-художню просторову форму.

Сучасне визначення клубу подане у електронній енциклопедії «Вікіпедія»: «Клуб (від англ. *club* або *club* через нім. *club*) — місце зустрічі людей з єдиними інтересами (діловими, пізнавальними, розвиваючими, розважальними, колекціонуванням та іншими), часто офіційно об'єднаних у спільноту, організацію чи асоціацію.» [5].

За висновком Т. Ковальчук, за структурою та характеристиками багатофункціональний клуб близький до будинку культури. «Будинок культури — частина культурно-дозвіллевого комплексу, до якого входять: школа, клуб, бібліотека (шкільна та публічна), та різноманітні громадські об'єднання, метою існування котрих є забезпечення культурного відпочинку населення.» [6].

Зважаючи на те, що серед функціональних призначень клубу є розважальний, доцільно використати порівняння його із розважальним комплексом. У дослідженні розважальних комплексів України Петрова І.В. дає наступне визначення цим типам закладів: «Розважальні комплекси – доволі складні й, водночас, унікальні заклади дозвілля. Численні функції, концентруючись у дозвіллевій діяльності подібних закладів, створюють величезну кількість різноманітних конфігурацій.» [2].

Беручи до уваги вищенаведені визначення закладів, що є близькими до поняття клубу, автори пропонують визначення сучасного клубу: «Сучасний клуб – це такий заклад, в якому вдало поєднуються кілька видів комерційної

діяльності різноманітного характеру із метою стимулювання відвідувачів отримати якомога більше послуг за кожним видом та надати їм раціональні та привабливі умови для проведення їх дозвілля». У цьому аспекті дуже важливим є створення гармонійного середовища та атракційного внутрішнього простору для приваблення відвідувачів. Інтер'єр сучасного клубу – це тема окремого дослідження.

ВИСНОВКИ

Сучасний багатофункціональний клуб є невід'ємною складовою сегменту дозвілля життєдіяльності будь-якого мегаполісу. Проблема вивчення особливостей проектування клубів та створення їх привабливого дизайну є надзвичайно актуальною у наш час, тому для подальшого дослідження цієї теми автори надають узагальнене поняття сучасного клубу. Розуміння цього поняття є важливим для створення відповідного гармонійного середовища цих закладів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абизов В. А. Методологические и типологические аспекты формирования рекреационной среды. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2017. Вип. 46. С. 15–22.
2. Петрова І. В. Розважальний комплекс в сучасній Україні: проблема типології. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія*. 2015. Вип. 10 С.140-148.
3. Быков В. Е., Домшляк И. М., Корнфельд Я. А. Архитектура рабочих клубов и Дворцов культуры. Москва : Стройиздат, 1953.
4. Колбин В. С. Приемы композиции типовых клубов (с залами от 100 до 500 мест). Автореф. дис. ... канд. арх. Москва. 1940.
5. Клуб: Вікіпедія. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BB%D1%83%D0%B1>
6. Ковальчук Т. С. Формування сучасного будинку культури на теренах України. *Проблеми розвитку міського середовища*. 2011. Вип. 5-6. С. 89-96.

ABYZOV V., IEVTUSHIK K.

MODERN CLUB: CONCEPTS AND FEATURES OF DESIGN

The study examines the terminological aspects of the concept of "Modern Club", taking into account the creation of its modern harmonious and attractive interior environment for visitors. Due to the fact that the existing concepts of the club have largely lost their relevance in our time, it is important to provide a formulation of the concept of a modern club. Therefore, for further study of this phenomenon, the authors provide a generalized definition of the concept of a modern club.

Key words: club, modernity, terminology, multifunctional space, design.